

Nejnovější nastudování Goethova díla se zabývá problémem rozpolcenosti srdce a vědomí muže mezi dvěma ženami

Petra Lhotská, Jan Mazák a Alena Sasínová-Polarczyk ve hře „Stella” Foto: Tomáš Čyančara

„Stella” dnes napodruhé

OSTRAVA (PEK). Dnes v 18.00 hodin se v Divadle Petra Bezruče v Ostravě koná představení hry klasika německé literatury Johanna Wolfganga Goetha „Stella”.

Goethe ji napsal na přelomu let 1775 a 1776, tedy zhruba v šestadvaceti letech a zabýval se v ní problémem, který ho pronásledoval celý život – problémem rozpolcenosti srdce a vědomí muže mezi dvěma ženami.

Původně smírný konec „činohry pro milující” (to byl původní podtitul) změnil o třicet let později na konec tragický. Pravděpodobně zapracovaly životní zkušenosti. A čas. Čas si s touto hrou hrál i nadále. Díky – nebo kvůli – tomu, že za dvě stě let se značně posunulo vnímání problému dvoj- a víceženství, posunulo se i vnímání jejího vyznění. V Divadle Petra Bezruče ji uvádějí jako „komedii o dvou koncích” a její další podtitul by mohl znít „komediální horor o muži, který se neuměl rozhodnout”.

Režie se ujal pražský režisér Jiří Nekvasil. V titulní roli uvidíte Petru Lhotskou, dále hrají Jan Mazák, Alena Sasínová-Polarczyk, Lucie Finková a další.

Pondělní „Stella” je zároveň absolventským představením Petry Kohutové, posluchačky dramaturgie na divadelní fakultě Janáčkovy akademie múzických umění. Bude se konat za přítomnosti děkana JAMU Josefa Kovalčuka a dramaturga Národního divadla v Brně Václava Cejčka.

SVOBODA, roč. 6, 1996, č. 18, 22. 1., str. 11

Stane se inscenace J. Nekvasila v Divadle Petra Bezruče „bonbónkem“ sezóny?

Stella – činohra pro milující

JIRÍ GORDON

OSTRAVA. Postmoderně motivovaná umělecká tvorba nutně přivádí konzumenta těchto hodnot do stavu pochopitelné nejistoty, pokud je odkojený psychologicko-realistickými postupy z minula.

A tím není rozhodně míněna jen ona etapa v uměleckém vývoji všech žánrů tak neblaze proslulá – socialistický realismus, tedy metoda, kde umělecký dopad se jako „Popelka“ skromně krčil v koutku, zatímco na výsluní pozornosti se neomalene draly její „Sestry“ – ideologie a politika. Mám na mysli tradiční postupy, které usilují o postižení člověka a jeho údělu z reality se odvíjející formou vyjádření. Ty budou existovat i nadále, dokud umělecká tvorba neztratí svůj humanistický rozměr a nerezignuje na reflexi duchovního rozměru člověka. Tento způsob umělecké seberealizace však svoji metodu neustále obohacuje, když vstřebává „tvůrčí výdobytky“ z oblasti experimentálních, mezních přístupů k umělecké tvorbě. A tak vždy „jako Fénix“ znovu povstává z doutnajícího popela dočasného odlivu zájmu.

Takhle nějak jdou člověku hlavou myšlenky po zhlédnutí nevšední inscenace v ostravském Divadle Petra Bezruče nedávno premiérované hry „Stella“, hrané na text, jehož autorem není nikdo menší, než „kníže básníků“ **Jiří Nekvasil**.

Petra Lhotská a Alena Sasínová-Polarczyk v inscenaci Stella

Foto: Tomáš Švančara

Wolfgang Goethe. Tuto svou „činohru pro milující“ napsal ve svých šestadvaceti letech a sama o sobě by se dnes asi těžko již mohla ucházet o interest mladých čtenářů. Na scéně DPB se jí však zásluhou hostujícího režiséra Jiřího Nekvasila, scénografky Marty Roszkopfové a dramaturgyně Petry Kohutové dostává tak neuvěřitelného scénického zpodobnění, že srdce návštěvníka přímo zaplesá nad tím gejzírem tvořivých nápadů a imaginace, prostoupené nejsoučasnějšími trendy inscenační praxe i světa výtvarného umění. Ne vždy se tak invenční přístup k inscenování dramatického textu setkává s takovou mírou stylové a tvarové dokonalosti, jak je tomu v tomto případě.

Goethova „komedie o dvou vybraných záminka k vytvoření jakési výtvarně-dramatické performance, kde i vystupující po-

stavy a jejich jednání se stávají svým způsobem dalšími výtvarnými artefakty. Hudba s erudovanou citlivostí vybraná režisérem Nekvasilem pak dotváří celek, kde jevištní fantazie se stává kouzelným magnetem, vtažujícím diváka do středu dění. Je tu humor, impresie, poezie, vtip, atmosféra lehké nostalgie, jemné pohrávání si s ironickými podtexty a evokace esteticky „fajnšmekrovských“ pocitů. A vzácně stylově sjednocené herecké výkony. Při tom specifické nároky režiséra na formu scénického vyjádření kladly na herce nadstandardní požadavky včetně důmyslného sarozehrávání a prezentování rafinovaně navržených kostýmů.

Výtvarná složka představení ve svém celku je opravdu mimořádně zdařilá a Marta Roszkopfová znovu poskytlá přímo exemplární doklad svých neuvěřitelných kvalit a intelektuálně

vysokého standardu svého tvůrčího usilování. Z hereckých výkonů je třeba ocenit zejména Stellu Petry Lhotské (ztvárnění této role znamená pro tuto talentovanou herečku podstatný kvalitativní posun), dramaticky uměřenou Cecílii v podání Aleny Sasínové-Polarczyk a znamenitého Fernanda Jana Mazáka. Přesně v režisérových intencích odvádějí svůj nezanedbatelný podíl na zduhu inscenace i Věra Jančů, Vítězslav Kryške či Eva Jízdná j. h. a Lucie Finková. V tak netradičně ozvláštěném představení nelze nepřipomenout i představitele menších rolí (Jan Odl, Kateřina Prokešová j. h., Zdeněk Hrabal, Vladan Tomeček, Radim Seidl).

Mám-li si „zaprorokovat“, pak se nemohu zbavit hřejivého pocitu, že bezručovská inscenace „Stella“ se stane vpravdě „bonbónkem“ letošní ostravské sezóny.